

07.03.2011

Mroczny budynek z wieżyczką

autor: Marta Konarzewska

Mieści się przy alei Kościuszki 65. Obecnie jest siedzibą uniwersytetu. Mają tu swoje zajęcia studenci filologii polskiej (drugie i trzecie piętro) i angielskiej (pierwsze piętro). Na parterze są biblioteki i czytelnie.

Niewiele osób pamięta, że w owym mrocznym, zaciemnionym budynku o wąskich oknach w XIX wieku mieściło się Gimnazjum Niemieckie. W 1907 roku zawiązano Komitet Budowy Gimnazjum. Działali w nim przemysłowcy niemieccy, m.in. Ernst Leonhardt, właściciel fabryki wyrobów wełnianych Leonhardt, Woelker i Girbardt, oraz Louis Schweikert. Na pierwszą siedzibę szkoły wynajęto budynek przy ulicy Pańskiej. Szybko jednak zaczęto budowę właściwego gmachu, do którego gimnazjum przeniosło się w 1910 roku i w którym działało aż do 1945 roku. Dyrektorowali mu kolejno: Heinrich Johannsen, Hugo von Eltz, dr Alfred Wolf, Felix von Ingersleben, prof. dr Edmund Erdmann, Bruno Guthke, Franciszek Machejda, Władysław Gluchowski, dr Martin Petran i Ernst Wechselberg. Ów właściwy gmach został postawiony u zbiegu ulicy Zamenhofs (wówczas ulica Karola) i alei Kościuszki (wtedy – Spacerowa) na planie litery „L”. Nad wejściem umieszczono motyw ornamentowy. Przedstawia on sowę i pszczołę jako symbole mądrości i pracowitości. Z kolei od strony ulicy Zamenhofs na elewacji umieszczono zagadkową płaskorzeźbę przedstawiającą dwa marabuty. Ściany wyłożono żłobkowanym tynkiem, a cały gmach pokryto mansardowym dachem. Wyrastająca z tego dachu urocza krągła wieżyczka – ozdoba alei Kościuszki – mieściła wtedy obserwatorium astronomiczne. Dziś jest prawdopodobnie pusta i na pewno zamknięta. Za czasów okupacji na wieżyczce widniała monstrualnych rozmiarów nazistowska swastyka. Świadczą o tym zachowane z owych czasów pocztówki.